

In delavci so stisnili zobe in z obupanimi dušami so se spuščali v svoje grobove. Dosegli niso ničesar, zaman sta bila glad in beda.

Robotovali so zopet za kos hleba, za prokleti kruh!

Delali so in molčali.

To je bilo pred letom!...

Dolgo so molčali. Smrt je zbirala med njimi. Ubitega in potolčenega so zvlekli na božji dan mnogega izmed svojih. In v srcih jim je zavrela grenkoba.

Umiramo v mladosti svoji in staramo se pred leti, a ta ped življenja, katero nam mečete pred noge, kaka nam je?! Ne vidimo solnca in naše življenje je, kakor življenje kaznjencev na galerah! Osemurni delavnik!...

Ako ga nam ne daste, izsilimo si ga!

A trebajo kruha za se in svoje žene in svoje otroke! Trebajo! Prokletstvo jim je ta kruh! Drži jih v suženjstvu z verigami in okovi, ki so močnejši od vseh verig sveta.

S sklonjenimi glavami jemljejo ta grozni, prokleti kruh iz rok mogotcev in molče.

Molče.

A kadar udari ura, kadar so se osem ur mučili v potu obrazov svojih stotine metrov v črni zemlji, tedaj posedajo na tla in njihove zmučene roke jim leže na kolenih.

Osemurni delavnik!

Zanj sedé sedaj mirno in brez dela v svojih grobovih. A samo črne stene, molčeča zemlja gleda ta njihov veliki, sveti protest!

Če bi ga videli ljudje, bilo bi jih strah pred tiho, molčečo majesteto tega pridusenega, grandioznega odpora...

V Pragi, v januarju 1901.

PESMI. VIDA.

Molitev.

Okenca rdeče zagrnjena
v daljno se noč bliščijo,
megle jesenske nad mirno vasjo,
polja, gozdovi spijo...

Tiha svečanost... Korak samo,
kakor bi motil nekaj...
Božje soglasje krasote, miru,
v dušo se mi iztekaj!

Take oči.

Kje so, kje svetijo, take oči,
globlje, kot oceán je,
vroče, ko južnega solnca žar,
da se zaljubim vanje!

Kje si, kje duša si taka v njih,
nežna, ko v rosi cvet je,
silna in smela, ko v skalo strmo
orla visok polet je?...

Pa so gorele mi zvezdice,
one ne vejo zanje,
pa so cvetele mi rožice,
one ne vejo za nje...

Po slovesu.

Zemljo pozlatil je solnčni sijaj.
vzcveli so encijani.
»Zbogom, poljubi me ljubica!« —
Ptički so peli: ostani!

Ptički pospali utrujeni,
zvenjeni kelihi v travi...
zvezdice, koder ga srečate,
vsaka mi ga pozdravi!